

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 marca 2020 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego na podstawie art.21 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników odmówił E. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy. W uzasadnieniu decyzji wskazano, że została ona wydana w oparciu o orzeczenie komisji lekarskiej Kasy z dnia 20 marca 2020 r., która stwierdziła, że ubezpieczona nie jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolna do pracy w gospodarstwie rolnym.

/decyzja k.45 plik I akt ZUS/

W dniu 16 kwietnia 2020 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie E. S. od ww. decyzji. W treści odwołania ubezpieczona wskazała, że stan jej zdrowia, a w szczególności schorzenia na jakie cierpi tj. astma oskrzelowa, nadciśnienie tętnicze oraz zwyrodnienie stawów biodrowych nie pozwalają jej na pracę w gospodarstwie rolnym, a nadto, że orzeczenie Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 20 marca 2020 r. zostało wydane bez dokładnej analizy jej stanu zdrowia.

/odwołanie k.3 – 4/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.5 – 5 odwrot/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni E. S. urodziła się (...) E. S. podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników.

W dniu 14 stycznia 2020 r. E. S. złożyła wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

Lekarz rzeczoznawca KRUS, po przeprowadzeniu badania lekarskiego rozpoznał u E. S. uszkodzenie łątki przyśrodkowej prawej, stan po częściowej meniscektomii, zmiany zwyrodnieniowe stawów biodrowych, zmiany zwyrodnieniowe stawów kręgosłupa, astmę oskrzelową oraz nadciśnienie tętnicze. Lekarz rzeczoznawca KRUS uznał E. S. za okresowo całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym od zaprzestania pobierania przedłużonego zasiłku chorobowego do lutego 2021 r. oraz nie znalazł podstaw do zakwalifikowania wnioskodawczyni jako osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

/opinia lekarza rzeczoznawcy KRUS plik II akt KRUS , orzeczenie lekarza rzeczoznawcy z dnia 6 lutego 2020 r. k.41 akt KRUS/

W związku ze zgłoszonym przez lekarza regionalnego inspektora orzecznictwa lekarskiego KRUS wadliwości orzeczenia lekarza rzeczoznawcy KRUS, sprawa E. S. została skierowana do komisji lekarskiej KRUS.

/zawiadomienie k.42 plik I akt KRUS/

Komisja lekarska KRUS, na podstawie dokumentacji medycznej E. S. rozpoznała u niej zmiany zwyrodnieniowe prawego stawu kolanowego z uszkodzeniem łątki przyśrodkowej leczonym operacyjnie w 2014 r. bez istotnego upośledzenia sprawności ruchowej, nadciśnienie tętnicze oraz astmę oskrzelową. Orzeczeniem komisji lekarskiej Kasy z dnia 20 marca 2020 r. E. S. nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym, jak również nie znaleziono podstaw do zakwalifikowania wnioskodawczyni jako osoby niezdolnej do samodzielnej egzystencji.

/opinia komisji lekarskiej KRUS plik II akt KRUS , orzeczenie komisji lekarskiej KRUS k.43 plik I akt KRUS/

Powyższe orzeczenie legło u podstaw wydania przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego decyzji z dnia 25 marca 2020 r., mocą której odmówiono E. S. prawa do renty rolniczej z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

/decyzja k.45 plik I akt ZUS/

U ubezpieczonej rozpoznano astmę oskrzelową o łagodnym przebiegu klinicznym z dobrą reakcją na stosowane leki wziewne, bez zaostrzeń wymagających hospitalizacji lub przewlekłej intensyfikacji leczenia ambulatoryjnego. Obecny stopień zaawansowania schorzeń pulmonologicznych nie stanowi podstawy do orzeczenia w stosunku do ubezpieczonej długotrwałej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

/opinia biegłego sądowego pulmonologa A. M. k.11 – 12/

Badaniem ortopedycznym u wnioskodawczynie rozpoznano: zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i stawów odpowiednie do wieku badanej bez upośledzenia funkcji narządu ruchu, z subiektywnym zespołem bólowym, stan po artroskopowym częściowym usunięciu łąkotki przyśrodkowej kolana prawego. Stan zdrowia wnioskodawczynie nie powoduje u niej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, gdy nie utraciła ona zdolności do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

/opinia biegłego sądowego ortopedy M. S. k.20 – 22/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie ww. dokumentów oraz w oparciu o opinie biegłych sądowych pulmonologa oraz ortopedy tj. biegłych właściwych z uwagi na dominujące u wnioskodawczynie schorzenia. Opinie te zostały wydane po zapoznaniu się przez biegłych z pełną dokumentacją lekarską ubezpieczonej, oraz po uprzednim zbadaniu ubezpieczonej, a zatem brak jest podstaw do ich kwestionowania. Biegli dokonali rozpoznania jednostek chorobowych występujących u ubezpieczonej i ocenili je w kontekście zdolności ubezpieczonej do pracy w posiadanym przez nią gospodarstwie rolnym. Przedmiotowe opinie są jasne, spójne oraz logiczne. Wskazują one w sposób jednoznaczny, iż ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym.

Z punktu widzenia pulmonologa należy stwierdzić, że wnioskodawczynie faktycznie cierpi na astmę oskrzelową. Choroba ma jednak łagodny przebieg kliniczny i wskazano na dobrą reakcję na zastosowane leki wziewne. Stan zdrowia nie wymaga hospitalizacji, czy przewlekłej intensyfikacji leczenia ambulatoryjnego.

Z punktu widzenia ortopedy, wnioskodawczynie ma zdiagnozowane zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i stawów, przy czym to zwyrodnienie jest adekwatne do wieku ubezpieczonej, bez upośledzenia funkcji. Wnioskodawczynie ma prawidłowy chód, nie ma zaników mięśniowych. Staw kolanowy prawy biegły ocenił jako suchy, zwarty, ale bez cech niestabilności. Biegły wskazał również na odczuwany przez wnioskodawczynie ból, który jednak ma charakter subiektywny

Co również istotne, biegły sądowy ortopeda w opinii uzupełniającej odniósł się do zgłoszonych przez wnioskodawczynie zarzutów, nie znajdując jednak podstaw do zmiany wcześniej wyrażonej opinii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym na podstawie art. 148¹ kpc, zgodnie z którym Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, między innymi w sytuacji, gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy.

W rozpoznawanej sprawie strony nie wnosiły o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a złożone dotychczas pisma procesowe i brak wniosków dowodowych, po pouczeniu o możliwości ich zgłaszania, dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. W przypadku, gdy głosy stron miałyby się ograniczyć tylko do powtórzenia argumentacji zawartej w pismach procesowych, to wyznaczanie rozprawy tylko w tym celu nie wydaje się uzasadnione./tak wyrok SA w Gdańsku z dnia 26.06.2018, III AUa 1815/17/. Sprawa nie miała charakteru wielowątkowego, wymagającego wyjaśnienia twierdzeń stron oraz odniesienia się do złożonych wniosków dowodowych. Sprawa w świetle stanowisk stron i zebranych dokumentów nie budziła żadnych wątpliwości./por. wyrok SA w Warszawie z dnia 26.04.2018, VI ACa 1694/17/

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.21 ust.1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 266), renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust.2,
- jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym,
- całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art.20 ust.1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Brak choćby jednego z ww. warunków wymienionych ustawy powoduje brak prawa do świadczenia.

W niniejszej sprawie spór między stronami ograniczał się do oceny stanu zdrowia ubezpieczonej pod kątem niezdolności do pracy.

Zgodnie z treścią art.21 ust.5 ww. ustawy, za całkowicie niezdolnego do pracy w gospodarstwie rolnym uważa się ubezpieczonego, który z powodu naruszenia sprawności organizmu utracił zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym.

Zgodnie zaś z treścią art.22 ust. 1 ww. ustawy rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy przyznaje się jako rentę stałą, jeżeli całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w gospodarstwie rolnym jest trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego. W pozostałych przypadkach renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jako renta okresowa przez okres wskazany w decyzji Prezesa Kasy lub do czasu objęcia rencisty innym ubezpieczeniem społecznym.

Ustalenia dokonane w toku przedmiotowej sprawy nie uzasadniają zmiany zaskarżonej decyzji. Przeprowadzone postępowanie wykazało bowiem, że ubezpieczona nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym w rozumieniu art.21 ust.5 wskazanej powyżej ustawy. Wynika to w sposób jednoznaczny z wydanych w toku postępowania sądowego opinii biegłych sądowych zarówno biegłego pulmonologa, jak i ortopedy tj. biegłych o specjalizacjach odpowiadającej charakterowi schorzeń występujących u odwołującej. Występujące u E. S. schorzenia w postaci astmy oskrzelowej o łagodnym przebiegu klinicznym, czy też zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa i stawów bez upośledzenia funkcji narządu ruchu nie stanowią bowiem podstawy do orzeczenia względem ubezpieczonej długotrwałej całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

Wydane w niniejszej sprawie opinie biegłych sądowych pulmonologa oraz ortopedy stanowią pełnowartościowy materiał dowodowy, spełniają wymogi rzetelności oraz fachowości, a w szczególności wnioski w nich zawarte zostały wprowadzone w sposób logiczny, jasny i spójny.

Zaznaczyć w tym miejscu należy, że sposób motywowania oraz stopień stanowczości wniosków wyrażonych w opinii biegłych jest jednym z podstawowych kryteriów oceny dokonywanej przez Sąd, niezależnie od kryteriów zgodności

z zasadami wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego oraz podstaw teoretycznych opinii (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 listopada 2000 roku, I CKN 1170/98, OSNC 2001 nr 4 poz. 84).

Podkreślić należy w tym miejscu, że przy ocenie biegłych lekarzy Sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego. Odmiennie ustalenie w tej mierze może być dokonane tylko na podstawie opinii innych biegłych lekarzy, jeżeli ich opinia jest bardziej przekonująca oraz wszechstronnie przedstawia kwestię nasuwającą wątpliwości w sprawie (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1987 roku, II URN 228/87).

Mając na względzie wymienione wyżej okoliczności Sąd na podstawie art.477¹⁴§1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczyni z pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia apelacji.

S.B.